

ק"י מיוסה



רות המואבייה

סיפור הגאולה של רות

רות המואבייה

סיפור הגאולה של רות

רות המואבייה

סיפור הגאולה של רות

מספר: ק"י מיוסה

מאייר: ארי ואן דר ספק



Ruth the Moabite

The History of Ruth

Rev. C.J. Meeuse

Original Dutch title: Een vrouw uit Moab (ISBN 978-94-91000-41-6)

© 2010 Ripe Publishing – Nieuwdorp & Nunspeet, The Netherlands

Translated and published with permission

מאנגלית : מרים גבעוני

© 2202. כל הזכויות למהדורה העברית שמורות להוצאת הגפן

office@ha-gefen.org.il

www.ha-gefen.org.il

אין להעתיק, לשכפל, לצלם, להקליט, לשכתב, לאחסן במאגר מידע או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו או תמונות המופיעות בו בשום צורה או בשום אמצעי - אלקטרוני, אופטי או מכני, ללא אישור מראש ובכתב מהוצאת הגפן.

נדפס בישראל

ISBN 978-965-7046-15-9



האלה במקום את כתבי הקודש אלא נוסף עליהם, כדי שילמדו להקשיב היטב כאשר קוראים להם את המקור. אני מתפלל שאלוהים, שאמר: "עליה לבניכם ספרו, ובניכם לבניהם, ובניהם לדור אחר" (יואל א 3), יברך את הספר הפשוט הזה ויגשים בימינו את המילים: "מפי עוללים ויונקים ייסדת עוז" (תהילים ח 3; מתי כא 61).

ק"י מיוסה

ספר זה נכתב כחלק מסדרת סיפורים מכתבי הקודש. בכתובת הסיפורים האלה ניסיתי להעביר את המסר של הכתובים באופן המותאם לילדים ועם זאת דבק בתפיסה שרק כתבי הקודש הם דבר אלוהים. בהחלט אין לי שום כוונה להעניק לילדים ספר שיתפוס את מקומם של כתבי הקודש. להפך, אני תמיד מנסה להצביע עליהם. לכן אני ממליץ שהילדים לא יקראו את הסיפורים



בשדות השוממים של אפרת הולכים כמה אנשים.

אסור לברוח מאלוהים

אנשים: איש, אישה ושני בניהם. לצידם הולכות כמה בהמות עמוסות חבילות עם כל רכושם. הם עוברים למקום אחר. מאחוריהם בית לחם, שם הם גרו, ושם האיש היה עובד אדמה. הוא מכר את אדמתו, אבל הוא איננו מצטער כי היא ממילא לא הצמיחה דבר. כל השדות ריקים. לפנייהם משתרעת ארץ מואב. לשם פניהם מועדות כי במואב יש שפע של חיטה. בארצם שורר רעב כבר כמה שנים. פעם באו אויבים וגזלו מהם את הכול. בשנה אחרת לא ירד גשם, והכול נבל והתייבש. זאת הסיבה שהאיש עוזב את בית לחם ועובר למואב עם אשתו ובניו.

שמו של האיש אלימלך. משמעות שמו היא "אלי הוא מלך". כלומר, אלוהים מולך על הכול. האם אלימלך שאל את אלוהים אם לעבור

השדות סביב בית לחם ריקים מאדם. הגיעה עת הקציר אבל איש איננו עובד בהם. למה הפועלים אינם עובדים? למה הם אינם קוצרים את החיטה? למה הנשים לא הגיעו לשדות לאסוף את השיבולים לאלומות או ללקט את השיבולים שנפלו ארצה? כי אין חיטה השנה. השדות בדרך כלל פוריים, אבל השנה הם לא הצמיחו דבר. הם נחרשו ונזרעו, אבל לא היו גשמים, ודבר לא צמח בהם. לגברים אין מה לקצור, ולנשים אין מה לאסוף לאלומות. והגרוע מכול הוא שאין אוכל. אם אין חיטה, אין קמח, ואם אין קמח, אי אפשר לאפות לחם. זה המצב גם במקומות אחרים בארץ, לא רק בבית לחם. הגברים, הנשים וגם הילדים נשארו כמעט בלי אוכל. רעב שרר בארץ. בשדות השוממים של אפרת הולכים כמה



להתגורר במקום אחר? האם אלוהים נתן לו רשות לעזוב את ארץ כנען ולעבור למואב? הרי כנען היא הארץ המובטחת, ומואב היא ארץ של עובדי אלילים. אם אלוהים הוא המלך שלו, הרי שהוא צריך לשאול את אלוהים, לא? כן, בהחלט, אבל אלימלך לא שאל את אלוהים. הוא פשוט הלך לו לדרכו, עזב את בית לחם, עזב את שדות אפרת, עזב את ארץ כנען.

אלימלך אומנם גר בבית לחם, אבל בביתו כבר לא היה לחם. פירוש השם "אפרת" הוא "ארץ פורייה" אבל הארץ לא הניבה שום יבול. חוץ מזה, כנען היא הארץ המובטחת, אבל אלימלך שכח את הבטחות אלוהים. משמעות השם "אלימלך" היא אומנם "אלי הוא המלך", אבל אלימלך לא אפשר לאלוהים להיות מלכו. הוא התרחק והלך לו לדרכו, ללא אלוהים.

למה דבר איננו צומח בשדות אפרת ולמה אין לחם בבית לחם? למה אלוהים מאפשר לחיילי האויב לגנוב את מעט האוכל שיש? אם אלוהים הוא המלך, הוא יכול לדאוג לכך שיהיה מספיק מזון, לא? הוא יכול להצמיח את היבול, נכון? אלוהים לא עשה זאת בגלל החטאים של עם ישראל.

בני ישראל לא נשמעו לאלוהים אלא עבדו את אלילי הכנענים, ולכן אלוהים החליט להעניש אותם. הוא הביא עליהם רעב ואיבים. אלוהים רוצה שהם יתוודו על חטאיהם וישובו אליו, ולכן הוא מעניש אותם. הוא רוצה שבני ישראל

יגידו: "אלוהים, העונש הזה מגיע לנו. אנא, בכל זאת, סלח לנו על חטאינו". אם הם רק יעשו זאת, אלוהים יצמיח את החיטה ויגרש את האויבים. אבל בני ישראל אינם מתוודים על חטאיהם. גם אלימלך לא התוודה על חטאיו ולא ביקש סליחה אלא ברח. הוא ברח מבית לחם ומאפרת, ברח מהעונש שאלוהים הטיל על עם ישראל. הוא ברח מאלוהים עצמו והלך לארץ מואב האלילית.

"במואב יש מספיק אוכל", הוא חשב לעצמו. "שם לא אמות ברעב, וגם אשתי ובניי לא ימותו ברעב. שם אלוהים לא יוכל להעניש אותנו ולהביא עלינו רעב".

אלימלך, אתה טועה! אסור לך לברוח מהעונשים של אלוהים. אינך יכול לברוח מהם. עדיף שתודה שאתה ראוי לעונש הזה. עדיף שתבקש סליחה, שתודה שאלוהים הוא המלך ושהוא מעניש בצדק. עדיף שתישמע לאלוהים! אבל אלימלך איננו עושה זאת. הינה, הוא ומשפחתו הולכים להם, חוצים את השדות השוממים. מאחוריהם בית לחם, ולפניהם משתרעת מואב.

כאשר אלוהים מעניש אותנו, אסור לנו לנסות לברוח מהעונשים שלו. אלוהים יכול למצוא אותנו בכל מקום. אם הוא מעניש אותנו, עלינו לומר: "אלוהים, זה מגיע לי, אבל האם תסלח לי על חטאיי? האם תיתן לי לב חדש, לב שאיננו רוצה לחטוא אלא תמיד רוצה להישמע לך?"

מות אלימלך ובניו

אלימלך מצא לו ולמשפחתו בית במואב וחי בקרב המואבים, עובדי האלילים. הוא ואשתו אינם עובדי אלילים, וגם למחלון וכיליון אסור לעבוד אלילים, אבל אי אפשר לעבוד את אלוהים במואב. אי אפשר להביא קורבנות למשכן כי הוא נמצא הרחק בשילה, בארץ כנען, לא במואב. השדות במואב מניבים תבואה בשפע, ולא חסר בה אוכל. אלימלך איננו צריך לסבול שם מרעב, אבל כעבור זמן מה, הוא חלה. גם כאשר יש מזון בשפע, אפשר לחלות. אלימלך מאבד את התיאבון, הולך ונחלש ולבסוף מת. נעמי ושני בניה עצובים מאוד. הם קוברים אותו במואב, הרחק מהארץ המובטחת.

נעמי, למה אינך שבה לארץ כנען? למה אינך חוזרת לבית לחם ואומרת לאלוהים שזה היה טיפשי לעזוב? התוודי על חטאיך ובקשי סליחה! אבל נעמי נשארת בארץ מואב.

שני הבנים, מחלון וכיליון, מתבגרים. הם מוצאים נשים אבל הן מואביות, ואסור לבני ישראל לשאת נשים מואביות. נעמי הייתה צריכה לשוב עם בניה לארץ כנען ולמצוא להם נשים מקרב בני עמם, אך לא עשתה זאת. חטא רודף חטא. מחלון נושא לאישה נערה בשם רות, וכיליון נושא לאישה את עורפה. הנישואין האלה אינם אורכים זמן רב. לאחר עשר שנים במואב, גם מחלון וכיליון, שני הבנים של אלימלך ונעמי, חלו

ולבסוף מתו. אלימלך דאג מאוד לבניו והתכוון לספק את הצרכים שלהם במואב, אבל הוא לא הצליח לעשות זאת, הוא ושני בניו מתו שם.

נעמי עצובה מאוד. לא נותר לה דבר. בעלה מת, ועכשיו גם שני בניה מתו. אבל הגרוע מכול הוא שהיא רחוקה מאלוהים. אלימלך הלך למואב ללא אלוהים. הוא רצה לדאוג למשפחתו בעצמו ולא התחשב בעובדה שאלוהים צריך לדאוג לנו. כאשר יש לנו קשיים, אסור לנו לברוח מאלוהים אלא לברוח אליו. רק הוא יכול לעזור לנו בכל מצב של סכנה.

הבחירה של עורפה והבחירה של רות

שלוש נשים הולכות בדרכים במואב. האחת מבוגרת משתי האחרות. שעה כסוף ופניה חרושות קמטים. לא קשה לראות שהיא עצובה מאוד. האישה המבוגרת בין השלוש היא נעמי. עשר שנים קודם לכן היא הלכה למואב עם בעלה אלימלך ועם שני בניה, מחלון וכיליון, אבל הם מתו ונקברו במואב. כעת היא חוזרת לארץ כנען. היא שמעה ששוב יש לחם בכנען. אלוהים גרם לתבואה לצמוח שוב ולא אפשר עוד לאויבי ישראל לבוא ולגזול את הכול. זאת הסיבה שנעמי חוזרת לבית לחם, לארץ המובטחת.

שתי הנשים הצעירות שהולכות איתה הן רות ועורפה, כלותיה. הן אוהבות מאוד את



מואב מולדתן. גם הן, כמו נעמי, נאלצו לקבור את בעליהן. כאשר היו בדרך, נעמי פנתה לרות ולעורפה ואמרה: "חזרו לאימהות שלכן. אני מקווה שאלוהים ייטיב איתכן כמו שגם אתן היטבתן עם בניי ואיתי. אני מקווה שתמצאו בעל אחר. אתן עדיין צעירות".

דבריה מעציבים מאוד את רות ועורפה. היא רוצה שהן ישובו לביתן ומנשקת להן לשלום, אבל רות ועורפה אינן רוצות לשוב לאימהותיהן. הן מתחילות לבכות כי הן אוהבות את חמותן מאוד. "נלך איתך לעמך, לעם ישראל", הן אומרות. אבל נעמי עונה: "לכו הביתה, בנותיי. למה לכן לבוא איתי? אני כבר זקנה. אינני יכולה ללדת עוד בנים. ואפילו אם היו נולדים לי בנים, לא הייתן יכולות לחכות עד שיגדלו ויתחתנו איתכן. לכו הביתה, אני כבר לא אתחתן. אולי תוכלו להתחתן עם איש מואבי? הניחו לי ללכת לבדי. הצער שלי גדול משלכן כי אלוהים לקח ממני את בעלי ואת בניי. הוא העניש אותי על חטאיי".

כאשר רות ועורפה שומעות את הדברים האלה, הן פורצות שוב בבכי. עורפה מסכימה עם נעמי וחושבת לעצמה: "זה נכון. לא טוב לי לעזוב את מואב. אני יכולה להתחתן שם שוב וללדת ילדים. בני ישראל אינם מקבלים נשים מואביות. לעולם לא אמצא את מקומי ביניהם כי איש לא ירצה להתחתן עם אישה מואבייה". עורפה נפרדת מחמותה בנשיקה ושובה למואב.

עורפה בוחרת במואב. היא בוחרת בבני עמה,



בעלה של נעמי מת, ועכשיו גם שני בניה מתו.



רות אומרת לנעמי: "עמך יהיה עמי, ואלוהיך יהיה אלוהיי"

אבל היא גם בוחרת באילולי עמה. אין עבודת אלוהים במואב. היא מלאה מקדשים לאילילים, ובני מואב עובדים אלים שאינם קיימים. עורפה שמעה על אלוהים אבל היא איננה מקשיבה לו. היא רוצה למצוא את האושר שלה בין המואבים, עובדי האילילים. היא לעולם לא תוכל למצוא שם אושר נצחי. היא בחרה בחירה לא נכונה.

רות נשארת עם נעמי. היא איננה שבה עם עורפה. אין לה שום רצון לשוב לבני מואב. נעמי רואה אותה ואומרת: "הינה, גיסתך חזרה לעמה ולא לוהיה. לך איתה ושובי למואב גם את". נעמי רוצה להעמיד את רות במבחן. כך היא תוכל לראות מה רות באמת רוצה לעשות. העיניים של רות מתמלאות דמעות. היא איננה יכולה לשוב למואב ולבית אימה. במואב עובדים אילילים, והיא איננה רוצה לעבוד אילילים. היא רוצה ללכת עם נעמי, גם אם היא לעולם לא תתחתן ולעולם לא תהיה חלק מעם ישראל. היא אוהבת את חמותה בכל ליבה, ולא רק אותה. היא למדה לאהוב את האלוהים של חמותה.

אבל אלוהים הוא אלוהים קדוש. האם הוא איננו האלוהים שהעניש את נעמי במות בעלה ושני בניה? רות יודעת זאת, אבל היא גם יודעת שאלוהים הוא אלוהי צדק. הוא אלוהים לבדו ורק הוא טוב, ולכן רות רוצה לעבוד אך ורק אותו. היא יודעת זאת עמוק בליבה, וכך היא רוצה לחיות. היא אומרת לנעמי: "אל תפצירי בי לעזוב אותך או לפנות ממך כי לכל מקום שאליו תלכי, אלך,

והיכן שתלוני, אלון. עמך יהיה עמי, ואלוהיך יהיה אלוהי. ובמקום שבו תמותי, שם אמות ושם אקבר. אלוהים יודע שרק המוות יפריד בינך לביני".

נעמי היא אישה חכמה. היא רואה שרות איננה רוצה לשוב למואב, ואיננה מעלה עוד את הנושא. רות לעולם לא תשוב למואב כי היא אוהבת את אלוהים. היא רוצה לעבוד את אלוהים ולהישמע לו, ממש כמו נעמי. כך ליבה בוחר לעשות. אלוהים לימד אותה עוד במואב שהיא לעולם לא תהיה מאושרת בלעדיו. היא רוצה מאוד לחיות עם בני עמו של אלוהים. היא רוצה לחיות ולמות עם העם הזה גם אם היא לעולם לא תהיה חלק ממנו כי היא מואבייה. זוהי בחירה טובה. זוהי הבחירה הטובה שאלוהים מאפשר לכל מי שקיבל לב חדש. כך הפכה רות באמת לחלק מעמו של אלוהים.

מה אתם הייתם בוחרים לעשות? האם ליבכם חושב רק על ענייני העולם הזה? האם אתם חושבים אך ורק על עצמכם? כך חושב ליבנו החוטא. כך חשבה עורפה בליבה. או האם אתם רוצים במעמקי ליבכם לעבוד את אלוהים? לזה קוראים לב חדש. ליבה של רות היה לב חדש. התפללו תמיד ללב חדש!

החזרה לבית לחם

נעמי ורות מגיעות עייפות לבית לחם. הנוף שונה מאוד משהיה כאשר נעמי עזבה. אז הכול היה



השדות יפים וירוקים וכבר מתחילים להזהיב.